

Móricz Ferenc texasi naplója Ritáról – „Egész éjjel hallottam a fák nyögését”

A szegedi professzor kitartott

Deréki erő vízben gázolnak az emberek Lafite-ban, a Rita elvonulása után

Fotó: MTI/AP/Kevork Djansezian

A Szegedi Tudományegyetem professzora, Móricz Ferenc Houstontól százhatvan kilométerre várta a Texast rémületben tartó Rita hurrikánt. A Texas A & M Universityt mindenki elhagyta, a magyar matematikus a hét végén mégis bement és feljegyzéseket készített.

Kétmillió ember kelt útra a múlt héten Texasban, hogy elmeneküljön a Rita hurrikán elől. Végeláthatatlan autósorok alakultak ki az Egyesült Államok déli részén fekvő állam autópályáin. Az ország történetének eddigi egyik legnagyobb evakuálása volt: a kétmillió Houstonból és vonzáskörzetéből csaknem egymillió lakos pánikszerűen távozott. Egyesek szerint a mostani a legnagyobb elvándorlás a XIX. századi amerikai polgárháború óta.

A többi intézményhez hasonlóan a Texas A & M Universityt is bezárták. Itt dolgozik jelenleg Móricz Ferenc, a Szegedi Tudományegyetem professzora. A Rita közeledtével – még pénteken – többek közt ezt vetette papírra: „Egész éjjel hallottam a pakolással és az elutazással kapcsolatos zajokat a diákszállóban, ahol elhelyeztek. Hallgatók ezrei utaztak haza.”

A Houstontól északra, százhatvan kilométerre fekvő College Station egyeteme teljesen elnéptelenedett, pedig ide legfeljebb csak tropikus esőzés jut fel. A matematikus professzor nem tágitott, pénteken reggel kinyitotta az épületet és bement az irodába tájékozódni.

„Ragyogóan süt a nap és 35 fok a hőmérséklet, de egyre erősebben mozognak a fák levelei, délutánra már erős szél és eső várható. Holnap is megpróbálok bejönni az egyetemre – írta még pénteki fel-

Bell Vaughnt unokája, John Erick Miletello nemzeti gárda mentette ki csónakon a víz alá került Erathból

Fotó: MTI/AP/Erich Schlegel

jegyzésében Móricz professzor, aki másnap nem talált senkit az intézetben.

„Kelet felől nagyon sötét felhők közelednek, az orkán erejű szélben az eső is elkezdett esni. A Rita útvonala körülbelül háromszáz kilométerre van, de a hatása itt is érezhető: este óta tombol a szél. Egész éj-

jel hallottam a fák nyögését. Az utcák néptelenek, a szupermarketben tegnap csak üres polcokat láttam. A csütörtöki rohamban mindent felvásároltak” – állapította meg az SZTE professzora.

Ezzel egy időben a NASA felkészült arra, hogy lezárja a houstoni Johnson Space

ÖRVÉNY ÉS BICIKLI

A híradásokban gyakran szerepel, hogy egy hurrikán óriási sebességgel – 150-250 km/órával – söpör végig az útjába eső területeken. Ez azonban nem haladási sebességet jelent, hanem amellyel a hurrikán belsejében örvénylik a levegő. Ilyen óriási sebesség esetén a tölcsérben erősen lecsökken a légnyomás és óriási szívó hatás lép fel, ami felszippanítja a fákat és a házakat. A hurrikán persze előre haladó mozgást is végez, de ennek a sebessége csak 15-30 km/óra, ami megegyezik egy közepesen haladó kerékpárossal. Ezért van lehetőség arra, hogy a várható nyomvonal menti településeket időben elhagyják.

Center irányítótermét és az úrbázis teljes irányítását átadja az oroszoknak. Rita szombaton csapott le Texas és Louisiana szövetségi államokban, miután a szeme elérte el az Egyesült Államok déli partvidékét. A hurrikán áradásokat, tüzeket és áramkimaradást okozott.

„Hevesen kezd esni az eső, sietek, hogy a trópusi vihar előtt hazaérjek a diákszállóba” – fejezte be aznap naplórészletét az oktató, aki vasárnap már ragyogó napsütésre ébredt. Írásában kifejtette, miért nem okozott Rita katasztrófát azon a területen: „A hurrikántól keletre eső területek jóval több csapadékot kapnak, mint a nyugatiak, mert a föld forgása következtében a nyugatról keletre fújó szél az általános és ez hajtja felhőket is kelet irányába.”

CS. G. L.

Parlagfű-razziák és a pénz

Ellenőrzést tart a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal az agrártámogatások nyerteseinél, többek között a parlagfű irtását vizsgálja. A támogatásból 5-10 százalékot vonnak le büntetésül, de előfordul, hogy a gazdák a teljes pénzt veszni hagyják.

Az agrártámogatások nyerteseinél a támogatás feltételeit – többek között a parlagfű irtását – vizsgálják a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) ellenőrei. A támogatási összegből előreláthatólag 5-10 százalékot von le az MVH, ha gyomos táblákat talál. Előfordul, hogy a helyszíni ellenőrzéskor a gazdák visszavonják igényüket, a teljes agrár-környezetgazdálkodási (AGK) támogatásukat veszni hagyják. Ennek fő oka az lehet, hogy az unió a támogatáshoz szigorú és költséges gazdálkodási feltételeket ír elő – összegezte eddigi tapasztalataikat Molnár Attila ellenőrzési osztályvezető.

A homokos területeken nagymértékű a parlagfű fertőzöttség. Ruzsa, Zákányszék, Ásotthalom, Pusztamérges és Kistelek környékén rengeteg gyomos táblát találtak az ellenőrök. Kötött talájon kevésbé jellemző az elgazosodás. A betakarítást követően, még ha be is tárcsázzák a talajt a gazdák, a parlagfű egy-két héten belül kinő és hamarosan virágzik. A gyomos területek miatt várhatóan nem zárják ki a további pályázatokból tulajdonosokat.

Eddig közel kétezer hektárt, több mint ötven nyertes pályázót ellenőrzött az MVH Csongrád megyében, elutasító határozatok nem születtek. A földalapú támogatásokkal kapcsolatosan már az idei ellenőrzések nagyobb felén túl vannak, közel 3500 hektárt mértek le.

DOMBAI TÜNDE

Emlékérem Kerek Ferencnek

Bartók Béla halálának 60. évfordulóján a zeneszerző szülővárosa, a romániai Nagyszentmiklós is tisztelgett világhírű szülőte emléke előtt. Az öt éve alapított Pro Bartók Társaság emlékérmét adományozott elsőként Kerek Ferencnek, a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Főiskolai Kar főigazgatójának. Az ünnepi koncerten Klebniczki György, az SZTE ZFK V. évfolyamos zongora szakos hallgatója és Andrej Banciu, a temesvári Vest Egyetem III. évfolyamos hallgatója játszott.

A HVB Group tagja

www.hvb.hu

HVB Jelzáloghitelek
Kamat: évi 1,49%, THM: 6,88%*

Bármilyen célra

Inkább
a HVB Bankba
megyek!

Felkészítő edzések helyett...

A HVB Banknál lépésről lépésre segítjük Önt hitelfelvétele során!

Jöjjön hozzánk:

Szeged,
Kossuth Lajos sugárút 18-20.

További információ: 06-40/50-40-50

HVB Bank

*Akciós ajánlatunk a hitel futamidejének első 6 hónapjára, a 2005. augusztus 21-től befogadott hitelkérelmekre érvényes, visszavonásig. Az ajánlat feltételei, további részletei és az érvényes kondíciók a Bank Hirdetményében találhatók. A THM meghatározása forintfizetések figyelembevétele mellett, a tárgynegyedvet megelőző hónap 1. munkanapján jegyzett devizaárfolyam alapján, az aktuális feltételek, illetve a hatályos jogszabályok figyelembevétele mellett, a feltételek változása esetén a mértéke módosulhat. A THM értéke nem tükrözi a hitel kamat- és árfolyamkockázatát.

Beköltöztek Szentesre az erdei fülesek

A gólyák után jöttek a baglyok

A megszokottnál egy hónappal korábban költöztek be a baglyok a szentesi belvárosba a környéki erdőkből: lehet, hogy hamarabb jön a hideg is. A ragadozók a Páva utcai fenyőket részesítik előnyben.

Ha lehet hinni az erdei füleseknek, idén hamarabb jön el a hideg idő, mint tavaly. Rendszerint október tájékán költöznek be a város környéki erdőkből a lakott területre, ahol melegebb a levegő. Az éjszakai ragadozók csapatban lepék el a fenyőfákat a Páva utca környékén, magukkal hozták a felnőtt fiókákat – legalább százan lehetnek. A tuják, fenyők és platánok a legkedveltebb tartózkodási helyek a baglyok számára.

A madarak a pocokvadászatra az éj leple alatt indulnak el. A

Százak tanyáznak a belvárosi fenyőkön

Fotó: DV

mezőn található állatokkal táplálkoznak, az egeret és egyebeket nem a városban gyűjtik, tehát nem kell attól tartani, hogy

az ember által lakott környezetet ellepték volna a rágsálók – mondja Bod Péter ornitológus.

Ugy tünik, a Bocskai utcai óvoda udvarát és az ottani fenyőket idén nem választották még lakóhelyül az erdei fülesbaglyok. Ott egyelőre nem is hiányolják őket. Megjelenésük után ugyanis megsaporodtak a fák alatt a köpetek.

Az erdei fülesbagoly a fán nehezen kivehető, szépen beleolvad a környezetébe, a téli szálláshelyeken igyekszik magát észrevehetetlenné tenni. A városban mindig csapatosan jár; a padlásokon vagy templomtornyokban lehet találkozni magányos kuvikkal vagy gyöngybagollyal. A madarak nagy barátai számára pedig külön kaland a mezőkön réti fülest látni, vagy uhuval találkozni.

B. G.